

METİN VE PERVİN KÂŞO

Yunus Emre'yi minimalizmin en iyi temsilcisi olarak gören Kâso çiftiyle, tasarım, dekorasyon ve Chicago'da aldıkları son ödül üzerine konuştuk.

Türk milleti olarak iç mimari içimize işlemiş mi....

Eşyalardan bahsediyoruz. Eşya almayı seviyoruz ama bütün bu mobilyaları eve koymanın yanında, kabuk da çok önemli. Yani kabuk dediğim, evin dekorasyonu çok önemli. İnsanlar ne yapıyorlar, o kadar çok güzel eşyayı yanyana getiriyorlar ki ya da güzel eşyayı yanyana getirmenin telasındalar ki, aman ne güzel kanepe, ne güzel masa, koltuk, aman ne güzel şey diye... Bütün bu güzellikler yanyana geldiği zaman bir kakafoni ortaya çıkıyor. Hatırlarsınız Sophia Loren'in ağzını öbürünün elmacık kemiklerini, Liz Taylor'un gözlerini birleştirdiler ve ucube bir kadın akü ortaya. Demek ki her şeyin ayrı ayrı güzel olduğu bir şey, bütünde ille de güzel olmuyor. Bir bakara gül düşünelim; bakara gül upuzun sapı olan bir güldür; o boyda çok güzeldir. Sapı kesin, o haliyle bir cop parçasıdır aslında. O cop parçasını insanlar evlerinde kullanmayı bilmeliler; yani insanlar bilmeliler ki, o kırk santim, elli santim boyunda ki cop parçasının ucunda bir gonca gül durursa eğer, o zaman güzel oluyor. Ne demeye getiriyorum; bir evin içerisinde eşyalar kadar, bos alanların, yürüme mesafelerinin, espasların çok önemli olduğunu insanlar görmezden geliyorlar bazen. Bir evin içerisinde fazla horoz olması lazım bence.

Peki Türk tarzı diye bir şeyden söz edebilir miyiz?

Mobilyalara dikkat edersek, Fransız mobilyalar ince hatlıdır; daha bir zariftirler. Onların üzerinde oyuncaklar, motifler vardır; bronz vardır. Viyana'da mesela Alman Beider Meier dediğimiz ekolde hatlar kabadır, ama ağacı daha bir hissederiz. Bu iki örneği bizi etkiledikleri için veriyorum. Evlerimiz yeni yeni mobilya gördü. Dünya kadar mobilya var, tarz var ama malesef Türkiye'nin tarzı yoktur çünkü mobilyası yoktur.

Beğenimiz mi gelişmemiş durumda?

Beğenimiz farklı gelişim göstermiş durumda. Dağbasında hiç araba görmemiş bir çobanın önüne kırmızı bir Porsche ve kırmızı Anadolu arabayı koysan ve sec desen, çocuk hiç araba görmediği halde Porsche'ü seviyor ve seçiyor. Nereden seviyor, nasıl seviyor o arabayı? İki de kırmızı, ikisi de araba. Demek ki insanların es-

etik anlayışı var; önemli olan onu yakalamak. **Henüz para kazanmaya bağlayan ve bu konularda pek fikri olmayan genç kuşak ne yapacak? Mutlaka profesyonel yardım mı almalıyız?**

Profesyonel yardım almaya karar verseniz ve bana gelseniz, herseyin merkezine o evde yaşayan insanları koyarım. Onlara göre düşünmek lazım. İşleri nasıl, hayat nasıl geçiyor, bunları bilmek gerekir. Eve girdiğim zaman insanların nelerden hoşlandığını, neler yapışını bilmem lazım ki, onlarında zevki, keyfi eve yansısın. Biraz da onları eğitmek lazım. Eğitme derken, bilgilerimizi onlarla paylaşmak, beraber birşeyler yapmak lazım diye düşünüyorum.

Kadınları etkileyecek ve hemen yapabileceğimiz iki üç öneri alabilir miyiz?

Bana göre bir evin antresinin önemi çok fazla. O insanın ruh yapısı, karakteri, yaşam şekli ve kültür seviyesi, evin girişinden itibaren hissedilmeli. Oturma odasında ilk göze çarpan şeyler ilgi alanları olmalı. Futbola meraklıdır, futbolla alakalı birşeyler olacaktır. Vücut çalışıyordu, müziğe meraklıdır, kitaba meraklıdır... İnsan hangi yasta olursa olsun, herseyden evvel kendini yansıtmaya şart. Mobilyalarını yaşamına uygun şekilde seçmesi lazım. Evini de kendine aksettirmesi lazım. Tabii bu insanların kültürleriyle, birikimleriyle, hobileriyle alakalı; o zaman da ev kişilikli oluyor. Ama bazı insanlar -maalesef buna çok rastlıyorum- reçete ev yapıyorlar. Işık çok önemli.

Kadın ışığı çok önemser. Evin tavanında avize yeri varsa asla oraya bir avize ya da ampul takmayın. Onu iptal edin ve yerden ayaklı lamba, bir masa lambası, bir abajurla ışık meselesini halledin. Böyle bir ışıklandırma gizemli, çekici bir atmosfer meydana getirecektir. Işık dekorasyonda çok önemli bir unsurdur. İyi değerlendirildiği zaman çok farklı anlamlara gelebilir. Bunları da yas aldıkadaha iyi anlayacaksınız.

Şu ana kadar sizi en çok güldüren dekorasyon şahikası...

Bir dönem oldu, herkes evine birer tane bar koydu. Arkasında ayna, dört bes tane lamba yanı-

yor, ötüdebirdakane taburesi var falan. Mobilya beğenmeye, dekorasyon konuşmaya geliyorlar ve ilk cümleleri "bize diyor bar kösesi yapar mısınız?" Evet TV dizileri insanları çok etkiliyor. Herkes Jr gibi saat 5'te evine gelince viski doldurup içmiyor ki. Neticede evler aynı, tek formda olmaya başladı. Bir de bir ara marley modası başlamıştı. İnsanlar güzelim parkelerini söktürüp renk renk marley döşettiler. **Geldik bu röportajın can alıcı noktasına. Size frenk ellerinde bir ödül verdiler. Neydi o ödülün içeriği?**

Bizim mobilyalarımız Chicago'da çok beğenildi; dünya birincisi olduk. Dekoreks Chicago '99 fuarında birincilik ödülünü bütün dallarda aldık; Best Overall of Presentation. Geldiler bizim standımızı gördüler, elli metre kare büyüklüğünde bir standdı, oradaki dekorasyonu gördüler hem ondan dolayı, hem de mobilyaların kalitesinden dolayı ve tasarımda şimdiye kadar görülmemiş yaratıcı kreasyondan dolayı aldık ödülümüzü. Üç Ödülü birden al-I mak herkese nasip olacak birşey değil.

dekorasyonda çok önemli bir unsurdur. İyi değerlendirildiği zaman çok farklı anlamlara gelebilir. bunları da büyüdükçe öğrenirsiniz

Övüncümüz şaşkınlığımıza kanstı aslında. **Yakaladığımız cevher neymiş peki?**

Mobilya bir geleneğin, birtakım I kültürlerin birikiminden çıkmış I bir eşyadır. (Kallavi bir kanepe, I sedir arası bir mobilya gösteriyor) I Bunun adı Osmanlı kanepe. Za-I ten tarza bakarsanız, eski Osman-I hının oturuş şekli...

Henüz pan-I toloncık mamısvesedir gibiseylerin üzerine oturuyorlardı; ayak-

larını altlarına alıyorlardı, yüksek şeylerde oturuyorlardı. O zaman dizlerinin bukelebilmeleri gerekir ki içinde rahat rahat otursun. Bu yüzden de bu kanepeyi o tarza uygun ama çok çağdas çizgilerle yaptım. Adını da hatlarının kalınlığından, minderinin uzun döşek gibi olmasından aldım. Sonuçta insanın sığıp içinde oturmak isteyeceği bir parça olsun. Doğru ağacı, doğru kaplamayı, doğru cilayı kullanmak önemlidir; biraz da deneyimden geliyor. Yoksa okulda bunu öğretmiyorlar. Ama bunu düşünmemin anahtarlarını, şifrelerini okul veriyor. Ben ceviz kullandım. Osmanlı deyince,

30 yıldan fazla devam eden ask, iş ortaklığıyla birlikte devam ediyor.

ceviz aklıma geldi. Biz Osmanlı'dan sonra izleri kaybolan yolu yeniden açtık ve günümüze bir köprü oluşturduk. Dünya bu köprü'nün üzerinden geçmeyi kabul etti.

Sunuşunuz da ödüllendirilmiş...

Evet, ahsaplı mobilyalarla, kumaş ağırlıklı mobilyaların bir araya gelişindeki denge dekorasyonda çok önemlidir. Ben evi bir sandala benzetiyorum, bir tarafta hep kumaşlı eşyalar, diğer tarafta hep ahsaplı eşyalar evin dengesini bozar.

Şimdi, bu Ödülle birlikte hayalleriniz nereye doğru gidiyor? Ne tasarlamak istersiniz?

Geçtiğimiz senelerde arkadaşlarla yaptığımız konuşmalarda bu iyice netleşti ve bir fantezi geliştirdik kendimizce. Amerikalı'nın, İngiliz'in mobilyası var; Fransız'ın, Almanyan'ın, Viyanan'ın tarzı var; peki niçin Türk'ün tarzı yok? Fantezim söyle: Üçüncü Selim zamanında olsaydık/Tez çağın bakahm su ic mimarları, mobilya ustalarını, gelin bakalım buraya frenklerin mobilyası var bizim niye yok? Siz de tez bize bir tarz yaratın deseydi" biz ne yapardık? "Pe-

Pervin Kâşo, çiçeksiz evlere ev Demiyor.

Mağazaya gelen herkes Çiçeklerini görüp onlara ne verdiğini soruyormuş. Cevap hep aynı: Sevgi ve cesmesuyu

gerektiği kadar. Su anda Avrupa'daki milimalist evlere baktığımızda, bir an için bakışımızı flu yapsak, eski Osmanlı evlerindeki gibi -ama saray yaşantısından bahsetmiyorum-Kastamonu'daki, Amasya'daki, Safranbolu'daki evler gibi olduğunu görürüz. **Minimaizm bizim icadımız mı diyorsunuz?** Milimalizm eğer bir tarz ise, o evde oturan insanın da milimalist kafada, o ölçüde olması lazım. Ben diyorum ki, milimalizm bir tarz değildir. Milimalizm bir seviyedir. O seviyeye ulaşmak lazım. Yunus Emre çok sade bir evde yaşıyordu. Onun için de bir kap yemek yeterliydi. Bomboş bir mekân. Duvarlarda âşâdan başka

ki haşmetlim" derdik. El pençe divan orayı terkederken ben derdim ki: "Padişahım bu böyle bes dakikada olmaz; yüzyılların, senelerin birikimidir" derdim. Ama o, "Sen bana akıl mı öğretiyorsun?" derdi. O zaman ne yapardım? Bir kültür mozayığı Türkiye. Cerkezivar, Kürdü var, Lazı var. Türkler dekorasyonda as-Imda sadeliği seviyor. Sadelikte, cokolan şeylere yeryok; her sey

birsey yoktu belki. Atıyorum, ama buna benzer birsey söyleyebiliriz. O bir çok yüksek seviyelere çıkmış, ermiş bir minimalistti.. **Benim evim minimalist diyemeyeceğiz yani!**

Ben de sana sorarım sen milimalist misin diye? Yani öyle bir yaşam sekün ve tercihlerin olmalı ki, milimaüstbir eve sahip olabilesin. Gerçek su ki, geçtiğimiz yıllarda insanlar eşyaların üzerine örtüler örttüler, tülü sarkıttılar, her yere halıyı koydular, köseyibucağıaksesuvarla doldurdular. Öyle dolu ic bayıltıcı evleryapılar M, şimdi bunlardan uzak, daha sade ve kaliteli malzeme istiyorlar. **Bunları nasıl öğreneceğiz peki?**

Milimalizm üzerine birtakım şeyler söylemek istiyorum. Zenginlik aynı anda çok şeye sahip olmaktır. Ama asıl zenginlik çok şeye sahip olup onlarsız da yapabilmek aslında. Osmanlı'nın yediyüzüncü yılında milimalizm diye bir kitaba başladım, Onu yazıyorum. Bir de Üçüncü Selim'e borcum var onu ödeyeceğim. Üçüncü Selim çok yenilikçi bir insandı; güzel sanatlara meraklı bir insandı. Ben de kısmet olursa Üçüncü Selim'den dekorasyona, ic mimariye, mobilyaya gibi bir etkinlik yapacağım. **FHM**

Söyleşi: Nevzat Çalışkan

Akademiyi birinci ve ikinci olarak
bilirken, bu özel arkadaşının
yıllarca süren çabalarında
bulunuyordu.